

LA CARTOTECA

UN PASSEIG PER L'EVOLUCIÓ DEL TERRITORI

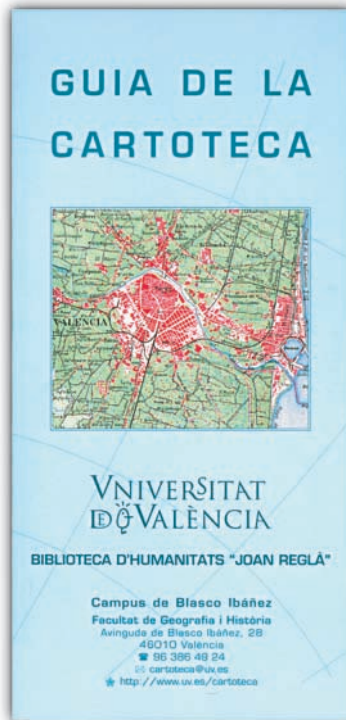
Amparo Amblar

LA FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA DISPOSA DES DEL 2002 D'UNA CARTOTECA, UN ESPAI ON ES REUNEIX, CATALOGA I PROCESSA TOT EL MATERIAL CARTOGRÀFIC DE LA UNIVERSITAT. LA CARTOTECA S'INTEGRA DINS LA BIBLIOTECA D'HUMANITATS «JOAN REGLÀ», TOT I QUE, PER PROBLEMES D'ESPAI, ES VA DECIDIR INSTAL·LAR-LA A LA FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA, QUE L'HA PROVEÏDA AMB ELS SEUS ARXIUS.

Més de 9.000 mapes de diferents èpoques integren els fons de la cartoteca de la Universitat de València. Aquestes cartes permeten fer un seguiment exhaustiu de l'evolució del territori valencià des del segle XVI fins avui dia, perquè, segons afirma José Rueda Murria, tècnic de la cartoteca: «En alçar un mapa es fossilitza el territori representat en aquell moment concret. D'aquesta manera diversos mapes d'un mateix territori alçats en diferents èpoques permeten veure com ha anat canviat amb el pas del temps.»

Entre els documents que hi podem trobar hi ha els 22.000 fotogrames dels 22 vols aeris totals o parcials fets al llarg de la història sobre el territori valencià, que ens ajuden a esbrinar com era, per exemple, la ciutat de València fa algunes dècades. El més antic d'aquests vols és «l'americà», dut a terme per l'exèrcit dels Estats Units l'any 1957. Una altra de les curiositats històriques que es poden trobar és un atlas de l'illa de Cuba de l'any 1968 alçat per l'Acadèmia de Geografia de Rússia.

Les sales de la cartoteca alberguen també joies històriques, com el primer mapa imprès al País Valencià, el *Valentiae Regni, olim contestanorum si Ptolemaeo, edetanorum si Plinio credimus typus*, editat el 1590. Una altra peça destacable de la col·lecció és, l'atles *Mémoires du Maréchal Suchet, duc d'Albufera*,

ra, sur ses campagnes en Espagne, depuis 1808 jusqu'en 1814, écrits par lui-même, publicat a París el 1834. A les seues pàgines el duc de l'Albufera explica mitjançant mapes i dibuixos les campanyes militars de la guerra d'Independència a les comarques valencianes i catalanes.

Tot i albergar joies històriques com aquestes, la cartoteca continua sent un espai poc visitat, com reconeix José Rueda: «La cartoteca és un centre per a investigadors, molt especialitzat i és molt difícil que la mitjana de visites supere les 40 cada mes.» A banda dels estudiants de geografia, els advocats són els usuaris més freqüents d'aquestes instal·lacions, ja que fan servir els mapes per a resoldre problemes territorials i termenals.

Amb l'objectiu d'augmentar les visites i donar a conèixer la cartoteca, durant el curs 2005/2006 s'han posat en marxa diverses iniciatives, entre les quals destaquen les visites guiades i una sèrie d'exposicions per difondre els fons de la cartoteca. El curs va començar amb una mostra sobre la cartografia del port de València i els poblats marítims i acabarà amb l'exposició titulada «Cartografia espanyola del segle XIX: els mapes provincials de Francisco Coello», que es podrà visitar fins a final de juny. ☺

Amparo Amblar. Periodista, Jardí Botànic de la Universitat de València.